

α) nesplní-li některý člen podstatných výminek smlouvy společenské;
 β) upadne-li v konkurs;
 γ) prohlásí-li ho soud za marnotratníka;
 δ) dá-li jej pod opatrování, nebo
 ε) pozbude-li důvěry zločinem nějakým. Nestačí však, jsou-li na snadě pouze důvody podezření o zločinném jednání.

Vyloučení samo může nastati jedině po usnesení ostatních společníků (§ 1210 o. o. z.).

c) V ý p o v ě d ě, jež může se dáti,

α) zemře-li neb vystoupí-li ten, na němž nejvíce záležela správa záležitostí společenských, před uplynutím umluvené doby (§ 1211 o. o. z.);

β) nebyl-li čas, jak dlouho společnost má trvati, ani výslovně ustanoven, aniž lze to z povahy záležitostí společenských určit, může každý společník ze smlouvy dle vůle vypověděti, toliko nečin toho listivě nebo v nečas (§ 1212 o. o. z.) Rozhodnutí o přiměřeném odkladu přísluší soudu (rozh. ze dne 5. března 1876 č. 171, sb. 553).

VI. Poplatky.

1. Společenské smlouvy, jimiž dvě neb více osob se zavazuje k tomu společnému účelu, který nemá za předmět jejich prospěch, aby svou práci nebo své věci sloučily, podléhají poplatku z prvního archu 2 zl., když však

2. společenská smlouva má za předmět jejich prospěch a ony k tomu konci pouze svou práci spojují, z prvního archu 3 zl., nebo když jenom své věci nebo svou práci a své věci spojují, v tom případě pokládají za různé druhy společenských smluv (viz Společnosti akciové a kommanditní) [p. s. 55 A a B popl. z.]. Při všech ostatních společnostech zapraviti jest poplatek dle ujednaných vkladů jmění a dle stupnice II., nikdy však méně než v případě ad 2.

VII. Daně.

Nové zákony berní o osobních daních přímých ze dne 25. října 1896 č. 121 ř. z. věnují celou II. hlavou společnostem akciovým, komanditním, komanditním na akcie a j., které jsou podrobeny veřejnému účtování (viz čl. Podniky veřejně účtující a jich zdanění). Co se týče všeobecné daně výdělkové, stanoví § 77, že několik spoluvlastníků podniku podrobeného dani výdělkové ručí za nedoplatky této daně rukou nedílnou. Dále jsou dle § 264, II. odst. téhož z. vlastníci podniku podléhajícího všeobecné dani výdělkové povinni, aby úřadu finančnímu pojmenovali plnomocníka; nedostojí-li tomuto závazku, platí každý z nich za plnomocníka ostatních.

Mezi břemena, jež musí společnost nésti, patří daně rovnajíce se každému jinému závazku; tyto požívají dle zákonných ustanovení ovšem v určitých případech, jako na př. v konkursech, při exekucích, jistého předního práva při rozdělení podstaty nebo nejvyššího podání. Tímto právem priority však v tom případě, když veřejní společníci stanou se k placení nezpůsobilými, zákonem vytknutá povinnost tichého společníka, dle nížto on nikdy neručí větší měrou nežli vloženým kapitálem, dále se nerozšiřuje; nelze tudíž táhnouti se k vůli zapravení váznoucích daní na ostatní jmění tichého společníka výrobní nebo obchodní společnosti, nýbrž jen na jeho vložený společenský kapitál (dobrozdání dolnorak. fin. prokuratury na berní administraci ze dne 20. září 1861 č. 6395).

Smlouva společenstevní je smlouva společenská, uzavřená mezi členy společenstva výdělečného a hospodářského, tvořic jeho stanovy.

Náležitosti smlouvy společenstevní uvádí zákon o společenstvech výdělečných a hospodářských ze dne 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. v § 5. Smlouva společenstevní musí obsahovati:

1. firmu a sídlo společenstva ;
2. předmět podniku ;
3. dobu trvání společenstva, pokud má toto býti obmezeno na určitou dobu ;
4. podmínky členství, jakož i případná ustanovení o vyhostění (vystoupení, smrt neb vyloučení) členů společenstva ;
5. obnos závodních podílů jednotlivých členů a způsob, jakým mají býti podíly tyto tvořeny ;
6. zásady, dle kterých má býti rozvaha činěna a zisk počítán, způsob, zkoumání bilance, a předpis o rozdělení zisku a ztráty na jednotlivé členy společenstva ;
7. způsob složení představenstva a formy pro legitimaci členů představenstva, jakož i jejich zástupců a úředníků společenstva ;
8. formu, ve které se děje svolání členů společenstva ;
9. podmínky práva hlasovacího společníků a forma, ve které se vykonává ;
10. předměty, o nichž lze se usnášeti většinou kvalifikovanou ;
11. způsob, jakým se dějí vyhlášky společenstva ;
12. udání, ručí-li členové společenstva za závazky společenstva neobmezeně neb obmezeně a v tomto případě udání objemu ručení, když ručí členové přes míru zákonem stanovenou (§ 76 stanoví totiž, že ručí členové svým závodním podílem a kromě toho i obnosem rovnajícím se tomuto závodnímu podílu) ;
13. pojmenování členů prvního představenstva nebo těch osob, jež žádati mají za zápis společenstva do rejstříku společenstev.

Smlouva společenstevní smí se uchylovati od ustanovení zákona o společenstvech z r. 1873 jen v těch kusech, kde to zákon výslovně připouští. Smlouva společenstevní musí písemně býti vyhotovena, rovněž každá změna její.

Z judikátů sluší uvést:

1. Zákonná míra ručení členů společenstva s ručením obmezeným, v § 76 stanovená, nesmí býti smlouvou společenstevní obmezena (rozh. ze dne 18. února 1880 č. 14505 z r. 1879, sb. »A. a Cl.« č. 917).
2. Přeměna společenstva s ručením neobmezeným ve společenstvo s ručením obmezeným se nepřipouští (rozh. ze dne 30. srpna 1882 č. 9937, sb. »A. a Cl.« č. 1037).
3. Členové společenstva s ručením neobmezeným ručí sice věřitelům společenstva in solidum, mezi sebou však ohledně deficitu, jenž jimi má býti hrazen, pouze dle poměru svých podílů (rozh. ze dne 28. dubna 1885 č. 5051, sb. »A. a Cl.« č. 1211).

Smlouva stavební.

I. Právo občanské.

Smlouva stavební jest ujednání, kterým jeden kontrahent zadává druhému proti umluvené odplatě provedení stavby, dle určitého plánu projektované. Stavební smlouva jest buď smlouvou námezdní, jestliže ten, kdo se podvoluje stavbu provést, obdrží k tomu účelu od majitele stavby veškerý stavební materiál, takže první na se bere pouze provedení a řízení